

Seminární práce — dějepisný seminář

Sametová revoluce

Martin Pánek

Obsah

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ	3
ÚVOD	4
ZÁSADNÍ UDÁLOSTI ROKU 1989.....	5
PRŮBĚH DEMONSTRACE.....	6
ALBERTOV	6
VYŠEHRADSKÁ ULICE	7
NÁRODNÍ TŘÍDA	7
SOBOTA 18. LISTOPADU 1989.....	8
NEDĚLE 19. LISTOPADU 1989.....	9
DŮLEŽITÉ UDÁLOSTI DALŠÍCH DNÍ.....	10
DŮSLEDKY REVOLUCE V 90. LETECH.....	13
OBRAZOVÁ PŘÍLOHA (BEZ KOMENTÁŘE).....	14
ZÁVĚR	16
ZDROJE	17

Čestné prohlášení

Poslušně hlásím, že jsem seminární práci dělal sám bez cizí pomoci a použil jsem pouze zdroje uvedené v kapitole *Zdroje*, dále pak sledování televizních politických diskusí.

Martin Pánek

Úvod

Když jsem si rozmýšlel téma své práce, rozhodoval jsem se mezi několika politickými tématy. Dvě z nich byly osobnosti. Václav Klaus a Martin Luther King. Radil jsem se s ostatními, dnes už absolventy sokolovského gymnázia, a najednou vyvstalo téma sametové revoluce. Hned mi bylo jasné, že to je to pravé.

Důvody byly víceméně dva. Za prvé jsem se chtěl o revoluci samotné dozvědět něco, co jsem ještě nevěděl, a za druhé si myslím, že spousta mých vrstevníků o ní nemá valné povědomí, takže jim tuto práci budu později prezentovat.

Již v úvodu bych rád předeslal, že jsem absolutně zaujatý (pro vítěze revoluce) a proto nelze tuto moji práci v žádném případě brát jako tzv. politicky korektní.

Zásadní události roku 1989

leden

Hned zpočátku roku pokračovala sovětská glasnost' a perestrojka oznámením, že statisíce obětí stalinismu z let 1930-50 budou plně rehabilitovány.

únor

Václav Havel byl odsouzen na 21 měsíců za podněcování veřejných nepokojů. Proti rozsudku se zvedla vlna nevole po celém světě.

březen

V maďarských volbách zvítězilo Maďarské Demokratické fórum, volající po demokracii, zapojení Maďarska do Evropy, zrušení komunismu a ochraně tradičních maďarských hodnot.

Série stávek přinutila polskou vládu uzavřít dohodu s L. Wałęsou, vůdcem hnutí Solidarita, které bylo zakázáno při vojenském převratu 13.12.1981. Solidarita byla obnovena 21.3.

Gorbačov potvrdil, že katynský masakr 25 700 polských důstojníků — válečných vězňů byl proveden v červnu 1940 na Stalinův rozkaz.

květen

2. května začalo Maďarsko s bouráním železné opony na hranicích s Rakouskem.

V. Havel byl propuštěn z vězení.

V Polsku byl navrácen církevní majetek bezostyšně zabavený v padesátých letech, navíc bylo povoleno zřizování katolických škol.

červen

V Polsku proběhly všeobecné volby, v nichž kandidáti Solidarity získali 94% hlasů.

V Praze vydala Charta 77 petici Několik vět, do konce měsíce se mezi skoro 2000 podpisů objevilo i mnoho známých osobností. M. Kocáb a M. Horáček založili občanskou iniciativu Most.

červenec

Litva, Lotyšsko a Estonsko vyhlásily svou suverenitu.

srpen

Krizi, která nastala v Polsku neochotou komunistů jednat podle výsledků voleb, ukončil teprve telefonát Gorbačova, který rozhodně vysvětlil jejich generálnímu tajemníkovi, že je nejvyšší čas k předání moci.

říjen

Maďarští komunisté si odhlasovali rozpuštění své vlastní strany (Maďarská socialistická dělnická strana). Dva týdny nato vyškrtli Maďaři z názvu státu slovo lidová.

Polsko otevřelo své hranice pro žadatele o politický azyl z NDR, týden nato Honecker rezignoval.

listopad

6.11. se na demonstracích v NDR sešlo 750 000 lidí, den nato rezignovala vláda NDR, poté i politbyro a rozhodování zůstalo jen na ústředním výboru. Ten 9.11. rozhodl o otevření všech hraničních přechodů mezi NSR a NDR.

Průběh demonstrace

17. listopadu se v Praze sešla demonstrace k padesáti letům událostí z roku 1939, kdy kancléř von Neurath nařídil uzavření vysokých škol na dobu tří let. Bylo popraveno 9 studentských funkcionářů a 1200 náhodně vybraných vysokoškoláků deportováno do koncentračních táborů.

Na Albertově, ve Vyšehradské ulici a na Národní třídě se demonstrací účastní tisíce lidí.

Albertov

16.05 — projev Dr. Josef Šárka (účastník Opletalova pohřbu 1939), v němž mj. zaznívá: "Studenti, nedejte se, jsem rád, že bojujete o to, o co jsme bojovali my tenkrát." Následuje mohutný potlesk a volání "Svobodu!", potlesk bouří a následuje volání "Dialog!".

16.23 — projev Jiří Jaskmanický (zástupce Městské vysokoškolské rady SSM) Často přerušován nesouhlasem. Pronesl provolání s názvem "Kdo za to může" Na otázku, co můžeme udělat pro lepší zítřek, následuje z davu odpověď: "Odstoupit" Dále řekl: "O demokracii se musíme poprat! Podporujeme vysokoškolské časopisy!" (nesouhlas z davu). Za jeho slovy " V jednotě je naše síla." následoval mírný potlesk.

16.30 — projev Martin Klíma (zástupce Nezávislých studentů) "Za svobodu se musí bojovat!" Následuje z davu: "Svobodu!,Svobodu!". Pak pokračuje: " Vytvořit obraz národní sebeúcty, právo na svobodu nezávislé existence, jde nám o přítomnost, ale ještě více o budoucnost." Velký potlesk a skandování: "Jakeš ven!" Klíma dále vyzval k právům na akademické svobody a zdůraznil, že "poroba je v duchu Opletalova odkazu horší než smrt." Potlesk a volání: "Svobodu!" Máme "především studovat, ale také musíme si připravit společnost pro sebe."

16.37 — Minuta ticha za mrtvé z Prahy 1939 a Peking 89. a následuje potlesk a skandování hesel: "Ať žije Charta!, Václavák!, Ať žije Havel!, Masaryk!, Devátý!"

16.40 — Oficiální ukončení shromáždění. Pořadatelé vyzývají k odchodu na Vyšehrad.

Jakmile je jasné, že řada přítomných chce jít na Václavské náměstí (dle původního letáku), snaží se skupina pořadatelů přemluvit každou skupinu s transparentem, aby šla doleva (na Vyšehrad) místo doprava (na Václavské náměstí).

Jedním z těch, kdo, za každou cenu, chtěl jít na Václavské náměstí, byl poručík StB Zifčák, který o několik hodin později sehrál na Národní třídě úlohu mrtvého studenta Šmída.

Vyšehradská ulice

18.25 — Vyšehradská ulice u Botanické zahrady je přehrazena zálohou č. 2 jednotky OZU, posléze posílenou částí pohotovostního pluku (příslušníci bezpečnosti v bílých helmách s dlouhými obuškami).

18.28 — Průvod asi 5 000 lidí směřující ke Karlovu náměstí je zde zastaven.

Dochází k prvním incidentům demonstrantů s ozbrojenou mocí. Skanduje se "máme holé ruce". Situace, která se bude ještě ten večer opakovat na jiném místě. Čelo průvodu je zablokováno, ale lidé vzadu, kteří o tom neví, stále postupují dopředu. Vepředu se tak stále zvětšuje tlak a místy vzniká panika. Poté je kordón zálohy č. 2 protržen a zasahují příslušníci pohotovostního pluku.

První incidenty, první zadržení.

19.12 — Telefonát Bytčánka Danišovičovi - čekat na příhodné místo, kde by se dal dav uzavřít.

Nábřeží je zaplněno lidmi. Lidé stojí i u oken v okolních domech a mávají na průvod.

Ten zase na oplátku volá "Češi, pojďte s námi!" a mnozí se přidávají.

Průvod je zhruba na Jiráskově náměstí, očekává se, že půjde doprava na Karlovo náměstí.

19.20 — Telefonát Bytčánka Danišovičovi - přesun všech sil k Národní třídě a zabránit davu ve vstupu na Václavské náměstí. Pohotovostní pluk vyslán na Národní třídu.

19.29 — Pokyn Danišoviče veliteli ŠPO Houbalovi — uzavřít u Národního divadla všechny směry, včetně vstupu na Národní třídu.

Národní třída

19.30 — Čelo průvodu zhruba na úrovni pasáže Metro, konec u Národního divadla.

Demonstranti v předních řadách se sedli na zem. Mezi nimi a příslušníky bezpečnosti je volný pruh, ve kterém jsou zapáleny na dlažbě svíčky a objevují se i československé vlajky.

Některé účastnice demonstrace zasunují příslušníkům za štíty květiny, jako výraz nenásilí.

Někteří příslušníci bezpečnosti opakovaně mlátí účastníky demonstrace svými pendrekami.

Zpěv "Jednou přijde mír", hymna.

19.45 — Lidé jsou hermeticky uzavřeni. Záznam zapisovatelky z řídicího štábu: Zakročit se vším, co je k dispozici.

20.37 — ŠPO: demonstranti jsou vytahováni z davu a předváděni do autobusů, začíná zahušťování davu na nejvyšší míru.

Vzniká ohromný tlak. Lidé jsou ze předu tlačeni příslušníky bezpečnosti a ze zadu zbytkem průvodu. Mnozí na konci průvodu ještě netuší, co se děje u Máje.

Demonstranti skandují "nechte nás odejít".

Tlak vzrůstá, takže nastává akutní nebezpečí udušení nebo pošlapání.

Příslušníci bezpečnosti vytvořili z tohoto prostoru do podloubí uličku

Příslušníci bezpečnosti mlátí z obou stran demonstranty, kteří se snaží dostat ven. Teče krev.

Někteří jsou zatčeni a odvezeni připravenými autobusy, jiným se podaří schovat se v chodbách okolních domů nebo v bytech, do kterých jsou vpuštěni.

20.45 — Příslušníci Pohotovostního pluku se dali do pohybu. Překračují pás hořících svíček a už se nezastaví. Pendrekami mlátí sedící a poté i stojící demonstranty. Je přítom jedno, zda se jedná o chlapce nebo dívku, staršího nebo mladého člověka.

V té chvíli zasahují v Mikulandské ulici dva obrněné transportéry.

sobota 18. listopadu 1989

setkání iniciativy Most s premiérem

Michael Kocáb a Michal Horáček se v ranních hodinách dostavili do bytu předsedy čs. vlády Ladislava Adamce, aby zprostředkovali jednání mezi oficiálními činiteli a nezávislými aktivisty. V rámci iniciativy Most.

1. shromáždění studentů a divadelníků

se konalo ve 14.00 hod v Realistickém divadle. Byla zde čtena očitá svědectví účastníků pátečního masakru na Národní třídě a byl zde diskutován další společný postup.

Zástupce studentů DAMU Martin Chalupa zde přečetl prohlášení, ve kterém vyzval ostatní studenty a pedagogy k týdenní protestní stávce a generální hodinové stávce na pondělí 27.11. Zároveň žádal ustavení vládní vyšetřovací komise, která vyšetří včerejší brutální zákrok na Národní třídě.

"Věřím, že každý, komu není lhostejný stav a vývoj naší společnosti, se připojí k tomuto vynucenému, ale zásadnímu kroku", uvedl na závěr.

Po diskuzi herec Töpfer přečetl prohlášení, na kterém se předtím shodli herci, ve kterém se též vyslovil pro ustavení zvláštní vládní komise, která vyšetří brutální zákrok.

Na tomto setkání se také objevila informace o údajné smrti studenta Martina Šmída.

u premiéra

Po 14.30. hod. navštívily studentky fakulty žurnalistiky UK Věra Krincvajová a Klára Pospíšilová předsedu vlády L. Adamce v jeho bytě na Letné a vylíčily mu průběh událostí 17.11. na Národní třídě.

L. Adamec prohlašoval, že byl doposud informován jen telefonicky a to v tom smyslu, že zásah na Národní třídě byl mírný.

opět Realistické divadlo

místo plánovaného divadelního představení sdělil ředitel divadla divákům výsledek odpoledního jednání studentů s divadelníky. Student DAMU popsal přítomným včerejší události na Národní třídě. Novinářka Jana Šmídová oznámila, že její syn (student MMF UK) Martin Šmíd žije a nebyl zraněn.

Většina pražských divadel již 18.11. večer nehrála. Mezi přítomnými proběhla diskuse. Podobná těm, které se v následujících večerech odehrávaly i v ostatních divadlech po celé republice.

situace v Národním divadle

Místo plánovaného představení Prodané nevěsty bylo přečteno prohlášení českých divadelníků, které bylo přijato potleskem a minutou ticha. Následovala státní hymna, kterou zpívalo celé divadlo, doprovázené orchestrem ND. Poté se diváci rozešli

zpráva o smrti studenta

Večer předal Petr Uhl rozhlasové stanici Svobodná Evropa informaci o mrtvém studentovi. Později díky tomu zatčen a obviněn několika trestných činů.

Zprávy podobného obsahu se již po Praze objevují. V noci ji však poprvé odvysílají západní rozhlasové a televizní stanice, včetně např. CNN.

Poprvé měl být při demonstraci ubit člověk. Tato zpráva zaskočila tisíce lidí, kteří dosud považovali páteční demonstraci jako "jednu z dalších".

Brutálním potlačením páteční demonstrace komunisté ztratili podporu dělnické třídy, na kterou vždy vsázeli. I obyčejní lidé nechtěli připustit, že někdo bude na ulicích beztrestně mlátit jejich děti.

neděle 19. listopadu 1989

porada u V. Havla

V bytě u Václava Havla se po poledni sešli Saša Vondra, Jan Urban, Rudolf Battěk, Miloš Hájek, Karel Štindl aj. Radili se o dalším postupu v tehdejší situaci. Výsledkem bylo rozhodnutí seznat přátele na večerní shromáždění, pro něž název "Fórum" navrhl J. Urban a V. Havel dodal atribut "Občanské".

zástupci iniciativy Most u premiéra

Po telefonickém rozhovoru poradce premiéra Oskara Krejčího s Michalem Horáčkem byli M. Horáček a M. Kocáb v době od 11.20 do 12.40 hod přijati premiérem L. Adamcem. Na setkání přečetli 5. dokument iniciativy Most. Z premiérový reakce bylo zřejmé, že odsouzení invaze r. 1968 mu není proti mysli. L. Adamec sdělil, že J. Fojtík cenzuruje i jeho projevy a vláda nemá vliv na masmedia, kontrolovaná J. Fojtíkem. Nepřislíbil proto ani zveřejnění programu iniciativy Most v novinách. Opětovně vyjadřoval naději a přání, aby obětí v nastalých změnách bylo co nejméně. Politiku charakterizoval jako umění možného. Seznámil zástupce Mostu se skutečností, že už dvakrát podal demisi, která však nebyla přijata.

od 15.00

Václav Havel připravoval v Činoherním klubu základní provolání Občanského fóra.

po 15.00

Československá strana socialistická vydala prohlášení, v němž trvá na radikálním a okamžitým rozchodu s minulostí a požaduje nikoliv demokratizaci, ale demokracii.

16.00

Vyšetřovatel SNB zadržel P. Uhla a vznesl proti němu obvinění z trestných činů podle §112,199 tr.z. Proti P. Uhlovi bylo zahájeno trestní stíhání v souvislosti se sdělením, které o údajné smrti M. Šmída P. Uhl předal stanici Svobodná Evropa.

vznik stávkového výboru pražských VŠ

Na koleji Hvězda se v podvečer sešli studenti pražských vysokých škol. Po poplašných zprávách o blížící se StB narychlo vytvořili Pražský koordinační stávkový výbor, ve kterém měla každá fakulta dva zástupce. Poté se chtěli přesunout do Činoherního klubu, kde v té době probíhalo zakládání OF.

založení Občanského Fóra (OF)

Na jednání asi 300 účastníků (mj. zástupců nezávislých iniciativ) bylo ve 22.00 v sále Činoherního klubu oznámeno založení Občanského fóra (OF).

Prohlášení OF se 4 základními požadavky:

- 1) odstoupení činitelů spojených s přípravou a následky intervence v r. 1968,
- 2) okamžité odstoupení Štěpána a Kincla, odpovědných za zásahy policie proti manifestantům 17.11.,
- 3) ustavení komise s účastí OF k vyšetření zásahu,
- 4) propuštění všech vězňů svědomí.

O textu Prohlášení OF proběhla diskuse, po úpravách byl text schválen. OF vyjádřilo podporu pro generální stávkou připravovanou na 27.11.

Důležité události dalších dní

pondělí 20. listopadu — delegace OF jednala s premiérem

Dopoledne se uskutečnilo první setkání delegace Občanského fóra s předsedou Federální vlády ČSSR Ladislavem Adamecem. Setkání bylo zprostředkováno M. Kocábem a M. Horáčkem, delegaci OF uvedl O. Krejčí. Premiér Ladislav Adamec nepřijal ještě Václava Havla, který spolu s R. Battěkem čekal ve vestibulu budovy předsednictva vlády. Místo V. Havla byl premiérem přijat herec Bartoška.

středa 22. listopadu — vyhlášena generální stávka 27.11.

Odpoledne se na Václavském náměstí konala demonstrace. Po ní se v bytě u Křížanových sešli zástupci studentů (P. Lagner) s představiteli OF (V. Havlem, J. Křížanem, P. Oslzlým a S. Vondrou) a vydali společné prohlášení ke způsobu, vymezení a charakteru generální stávky. V prohlášení se konstatuje, že stávka, vyhlášená na 27.11. je politickou protestní stávkou.

čtvrtek 23. listopadu — zlomový okamžik

Miroslav Štěpán byl vypískán dělníky během projevu na mítinku dělníků a techniků ČKD Lokomotivka - Sokolovo. M. Horáček a M. Kocáb vyzvali předsedu Čs. ústředí vysokoškoláků I. Petruželu, aby SSM přestalo rozdělovat mládež a také se konkrétně vyjádřilo k roku 1968.

pátek 24. listopadu — stranické vedení se vzdává funkcí

Na mimořádném zasedání ÚV KSČ, bylo kriticky hodnoceno současné vedení KSČ a byly vneseny požadavky kádrových změn. V 19 hodin M. Jakeš sdělil, že on a ostatní členové předsednictva a sekretariátu ÚV dávají své funkce k dispozici, aby mohlo být zvoleno nové vedení. Neprošel návrh, aby se generálním tajemníkem stal L. Štrougal jakožto představitel reformního proudu. Po intervenci G. Husáka, který chtěl zůstat prezidentem, byla vybrána loutka v podobě K. Urbánka. Ten byl zvolen novým generálním tajemníkem ÚV KSČ, do předsednictva byli zvoleni tři noví členové, sedm jich bylo odvoláno.

sobota 25. listopadu — zvoleno nové vedení, Štěpán rezignuje

Ani nové složení ÚV neodpovídalo situaci. Štěpán v předsednictvu zůstal a Adamec naopak ne. Když novináři zjistili, že Hoření ani nezná požadavky OF, skončila konference v podstatě debaklem.

Na zasedání MV KSČ ohlásil svou rezignaci vedoucí tajemník Miroslav Štěpán a s ním všichni členové vedení MV.

neděle 26. listopadu — vyjádřeny programové cíle OF

V. Havel se poprvé setkal s L. Adamcem.

OF usiluje o tyto programové cíle:

- 1) právo: Československo se musí stát právním státem, přijmout novou ústavu, postarat se o nápravu křivd.
- 2) politický systém: pluralismus, rovné podmínky pro všechna politická a občanská seskupení. KSČ musí upustit od vedoucí role.
- 3) zahraniční politika: začlenění Československa do evropské integrace.
- 4) národní hospodářství: rovnoprávná existence různých typů vlastnictví, otevření čs. ekonomiky světu.
- 5) sociální spravedlnost: pro každého stejné podmínky a šance, vznik sítě sociálních služeb, humanitní principy.
- 6) životní prostředí: obnovení harmonie mezi člověkem a jeho životním prostředím, náprava škod, změny hierarchie hodnot a životního stylu.
- 7) kultura: způsob života celé občanské společnosti, vymanění z ideologických pout, začlenění do kultury světové. Náležitě místo vědě, demokratické školství bez státního monopolu. Vzdělanost — nejcennější národní statek.

úterý 28. listopadu — nerozpuštění LM

Komunisté na celostátním aktivu KSČ odmítli rozpuštění Lidových milicí

středa 29. listopadu — změny v ústavě, odchod sovětských vojsk

16. mimořádná schůze sněmoven FS ČSSR schválila změny v Ústavě ČSSR - vypuštění čl. 4, 6, 16, týkajících se vedoucí úlohy KSČ ve společnosti a v Národní frontě a výchovy v duchu marxismu-leninismu. Schválila společné prohlášení k současné vnitropolitické situaci. Byla zřízena komise pro dohled na vyšetřování zákroku 17. listopadu. Předseda FS ČSSR A. Indra oznámil svoji demisi.

čtvrtek 30. listopadu — žádost o stažení vojsk

Předsednictvo Čs. mírového výboru zaslalo telegram M. Gorbačovovi, v němž ho žádá, aby v co nejkratší době odvolal všechna sovětská vojska z ČSSR.

3. prosince

Prezident republiky jmenoval novou federální vládu. Pod vedením Ladislava Adamce má celkem 20 členů, z toho 15 členů KSČ. OF i VPN tuto vládu odmítlo.

Od půlnoci 4.12. mohli občané ČSSR vycestovat do Rakouska bez výjezdních doložek, celních prohlášení, devizových příslibů a víz. (týkalo se pouze Rakouska)

4. prosince

V Moskvě prohlásili vedoucí představitelé 5ti států Varšavské smlouvy, že vstup jejich vojsk do Československa v srpnu 1968 znamenal vměšování do vnitřních záležitostí čs. státu a musí být odsouzen.

7. prosince

Dopoledne oznámil premiér Adamec prezidentu republiky demisi federální vlády. G. Husák pověřil sestavením nové vlády Mariána Čalfu, dosavadního ministra vlády bez portfeje, člena KSČ.

Miloš Jakeš a Miroslav Štěpán byli vyloučeni z KSČ pro hrubé politické chyby.

8. prosince

Prezident republiky vyhlásil amnestii, týkající se trestních činů podvracení republiky, poškozování zájmů státu světové socialistické soustavy, pobožování a dalších podobných.

9. prosince

Po jednání u kulatého stolu předal ve 21.30 hod. Marian Čálfa zástupcům rozhodujících politických sil složení nové federální vlády.

10. prosince

po 13. hodině odvolal prezident Husák dosavadní vládu a zároveň jmenoval novou vládu (vláda národního porozumění) v čele s Mariánem Čalfou (21 členů, z toho 10xKSČ, 7x bezpartijní, 2x ČSS, 2x ČSL)

Prezident Husák oznámil předsednictvu FS ČSSR svou abdikaci.

11. prosince

Kandidáty na funkci prezidenta republiky byli postupně navrženi Čestmír Čísař, Václav Havel a Alexandr Dubček.

Na základě rozhodnutí federální vlády začalo odstraňování železné opony na našich hranicích s nesocialistickými státy (neboli ženině technických zátarasů).

12. prosince

Federální shromáždění odsoudilo intervenci do Československa v roce 1968.

21. prosince

Na probíhajícím mimořádném sjezdu KSČ byl přijat akční plán. Jeho součástí bylo rozhodnutí o rozpuštění Lidových milicí ke dni 21.12.1989. Generálním tajemníkem byl zvolen L. Adamec a prvním tajemníkem Vasil Mohorita.

28. prosince

Na 19. společné schůzi obou sněmoven FS byl dočasně změněn volební zákon. Díky tomu mohli být sněmovnou zvoleni noví poslanci, kteří nahradili odstoupující.

Na 19. společné schůzi obou sněmoven FS byl předsedou FS zvolen Alexander Dubček.

29. prosince

29. prosince byl ve Vladislavském sále Pražského hradu po 41 letech zvolen prezidentem republiky nekomunista, reprezentující široký proud politických sil. Jednomyslně byl zvolen Václav Havel. Zvednutí ruky při hlasování znamenalo pro mnohé poslance doslova politický i osobní přemet (a zřejmě neměli kvůli strachu spodní prádlo úplně čisté). Posléze se poslanci dopustili i jiných liberálních nepředložeností.

Důsledky revoluce v 90. letech

Na konci 89. roku let byl prezidentem zvolen Václav Havel. Na Hradě setrval až roku 2003. Václav Havel ovlivňoval (a snaží se o to dodnes) politickou situaci velice výrazně. Příkladem buď situace po tzv. sarajevském atentátu na Václava Klause, kdy si splnil svůj odvěký sen a realizoval nepolitickou politiku skrze apolitickou vládu premiéra Tošenovského.

Občanské fórum se záhy logicky začalo drobit podle politických zájmů jeho členů. Ve volbách 1992 zvítězila ODS s předsedou Klausem, který předtím jako ministr financí zahájil transformaci z plánovaného hospodářství na tržní.

Po těchto volbách se ukázalo, že pokračování federace se Slovenskem, které má určitá špecifiká, je nemožné a k 1.1.1993 tak byla federace rozdělena. Prezidentem České republiky byl zvolen Václav Havel, premiérem Václav Klaus.

Po revoluci nebyla zakázána komunistická strana. Převážil názor mj. Václava Klause (nebo autora této seminární práce), že by se partajníci pouze přes noc přelili do strany s jiným názvem a hlavně heslem revoluce bylo „jsme jiní než oni“. V zájmu demokracie tedy nebyla komunistická strana zakázána. Zda to bylo nebo nebylo správné se dodnes přou lidé na politických funkcích i v hospodách. Nedávno Poslanecká sněmovna PČR zamítla senátní návrh zákona na zákaz komunistické strany.

Alespoň byl přijat zákon 198/93 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu, v němž např. stojí:

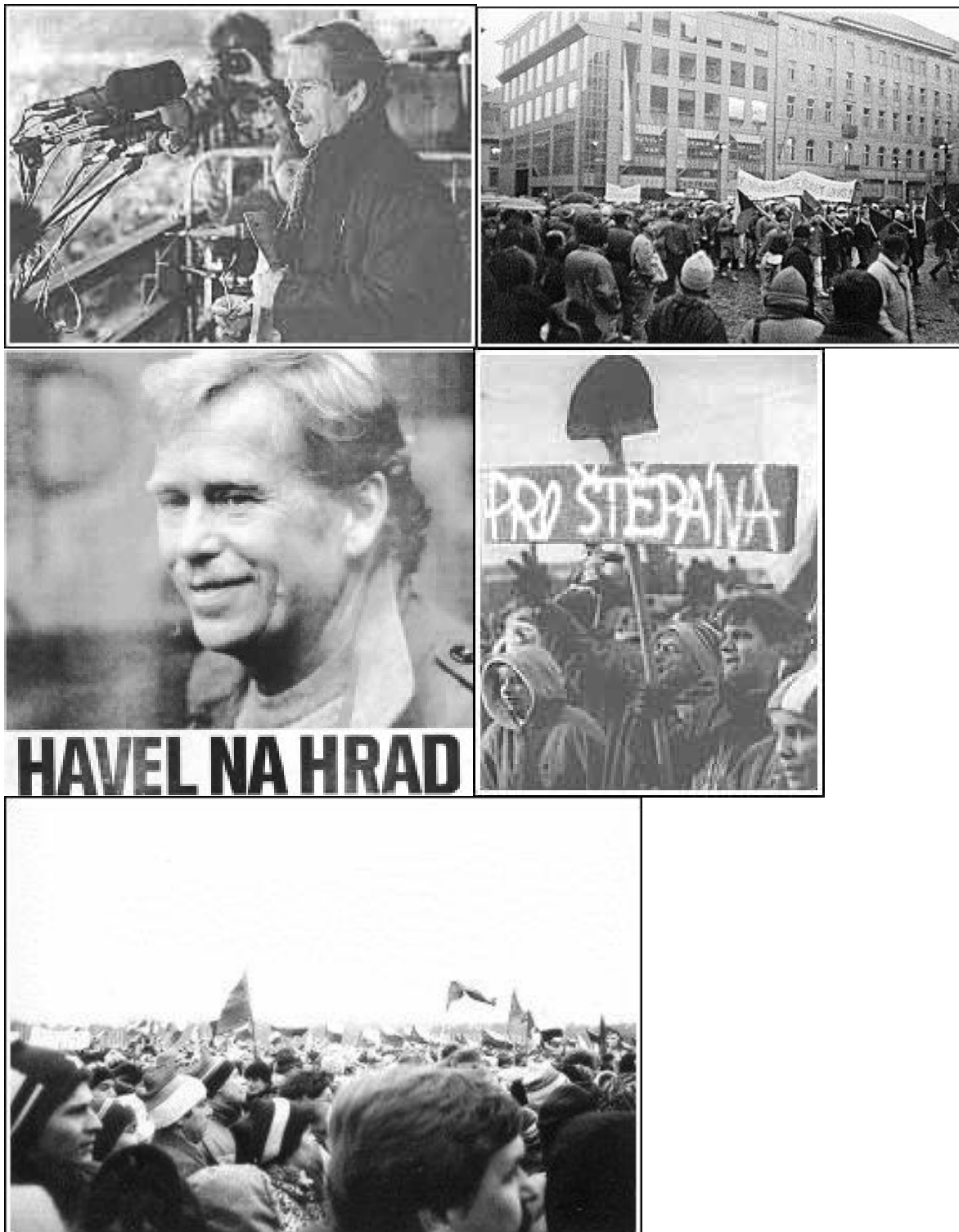
(1) Zejména pro skutečnosti uvedené v § 1 odst. 1 tohoto zákona byl režim založený na komunistické ideologii, který rozhodoval o řízení státu a osudech občanův Československu od 25. února 1948 do 17. listopadu 1989, zločinný, nelegitimní a je zavrženíhodný.

(2) Komunistická strana Československa byla organizací zločinnou a zavrženíhodnou obdobně jako další organizace založené na její ideologii, které ve své činnosti směřovaly k potlačování lidských práv a demokratického systému.

Komunistická krutovláda nám jako dědictví předala rozvrácenou morálku společnosti, nedůvěru občanům snad ke všemu, korupci a hlavně tu nechala příliš početnou skupinu lidí, kterým nevadilo, že na ně Velký bratr dohlížel na každém kroku. Naopak se ve světě kapitalismu cítí zcela osamoceni. Nedokážu si příliš dobře vysvětlit, jak je možné, že komunisté mají tak velkou podporu ve všech volbách a trochu morbidně musím říci, že se těším na to, až jejich příznivci postupně umřou.

V začátku 21. století byl 17. listopad uznán jako státní svátek — Den boje za svobodu a demokracii.

Obrazová příloha (bez komentáře)

Závěr

V úvodu jsem psal, že bych se rád dozvěděl něco, co jsem o tzv. sametu ještě nevěděl. To se dozajista povedlo. Sever totalita.cz je přeplněn informacemi, z nichž jsem podle svého nejlepšího vědomí a svědomí snad vybral ty nejpodstatnější.

Sametovou revoluci považuji za věc, na kterou by každý Čech měl být po právu hrdý. 17. listopadu každého roku mám pocit velké sounáležitosti s aktéry revoluce a cítím se být hrdým vlastencem.

Zdroje

www.totalita.cz

www.idnes.cz

MF Dnes

Lidové noviny

Tak pravil Václav Klaus (Votobia, 1998)